

70-річчя

члена-кореспондента НАН України Н.Ф. КЛИМЕНКО

---

22 жовтня виповнилося 70 років знаменитому вченому-філологу члену-кореспонденту НАН України Ніні Федорівні Клименко.

У 1961 р. Н.Ф. Клименко закінчила Київський державний університет ім. Т. Шевченка. Упродовж 1961–1964 рр. працювала в Українському товаристві дружби і культурного зв'язку із зарубіжними країнами. З 1965 р. до 1967 р. — аспірантка, з 1968 р. — співробітниця, у 1987–2004 рр. — завідувач відділу структурно-математичної лінгвістики Інституту мовознавства АН УРСР (НАН України). У 1999–2004 рр. Ніна Федорівна за сумісництвом очолювала кафедру елліністики Київського національного університету ім. Т. Шевченка, з вересня 2004 р. — професор цієї кафедри. У 1986 р. Н.Ф. Клименко захистила докторську дисертацію.

Під керівництвом Н.Ф. Клименко створено національну скарбницю української мови — «Морфемно-словотвірний фонд української мови», уперше в Україні укладено за допомогою комп'ютера «Частотно-валентний словник афіксальних морфем української мови» та «Шкільний словотвірний словник сучасної української мови». Запропоновану дослідницею методику типологічного зіставлення мов на морфемному рівні з успіхом застосовують науковці України, Естонії, Словаччини, Німеччини.

Н.Ф. Клименко — укладач п'яти словників. Серед них три частотні: «Частотний словник сучасної української художньої прози», «Обернений частотний словник сучасної української художньої прози», «Словник афіксальних морфем української мови». Крім того, вона уклала пере-

кладний «Новогрецько-український словник» та «Шкільний словотвірний словник сучасної української мови». Вона також була відповідальним редактором трьох словників — двотомного словника-довідника «Морфемний аналіз», «Порадника ділової людини» і «Російсько-українського словника з електроенергетики».

Заснувавши в 1999 р. кафедру елліністики в Київському національному університеті ім. Т. Шевченка, Ніна Федорівна надрукувала кілька десятків статей, присвячених проблемам теоретичної граматики новогрецької мови, зіставної лексикології новогрецької та української мов, зіставного українсько-новогрецького словотворення, що допомогли розгорнути елліністичні студії в Україні. За цей час опубліковано «Практичний курс новогрецької мови», перший у вітчизняній лексикографії «Новогрецько-український словник», першу в Україні антологію «Новогрецька література в українських перекладах». У 2005 р. прийнято до друку «Українсько-новогрецький словник».

З-під пера Н.Ф. Клименко вийшло понад 300 опублікованих досліджень, у тому числі монографій: «Система афіксального словотворення сучасної української мови», «Словотворча структура і семантика складних слів у сучасній українській мові», «Як народжується слово», «Основи морфеміки сучасної української мови». Вона член редколегії і співавтор енциклопедії «Українська мова», співавтор посібників «Изучаем украинский язык. Расширенный курс», «Словотвірна морфеміка сучасної української літературної мови», «Практичний курс новогрецької мови».

Дослідниця неодноразово брала участь у міжнародних з'їздах славистів, конгресах українців, елліністів, міжнародних та українських наукових конференціях. Підготувала 10 кандидатів філологічних наук і 2 докторів наук. З 2003 р. вона входить

до складу комісії з питань словотвору при Міжнародному комітеті славистів.

Наукова громадськість, колеги та учні щиро вітають Ніну Федорівну з ювілеєм, зичать їй активного довголіття, творчої наснаги та нових відкриттів.

70-річчя члена-кореспондента НАН України В.Л. МАЗУРА

---

28 жовтня виповнилося 70 років відомому вченому в галузі металургії членові-кореспондентові НАН України Валерію Леонідовичу Мазуру.

В.Л. Мазур народився 1939 р. у м. Дніпропетровську. У 1961 р. закінчив Дніпропетровський металургійний інститут (нині – Національна металургійна академія України), здобувши кваліфікацію інженера-металурга за спеціальністю «обробка металів тиском». Свою трудову діяльність він розпочав вальцювальником трубопрокатних станів на Нікопольському південно-трубному заводі. Упродовж 1961–1965 рр. працював інженером-дослідником та молодшим науковим співробітником Українського науково-дослідного трубного інституту. Від 1965 р. протягом 27 років діяльність В.Л. Мазура була пов'язана з Інститутом чорної металургії Міністерства чорної металургії СРСР (нині Інститут чорної металургії ім. З.І. Некрасова НАН України). У цьому колективі він пройшов шлях від інженера-дослідника до завідувача відділу, захистив кандидатську і докторську дисертації, став достойним продовжувачем загальноновизнаної школи вчених-прокатників, започаткованої академіком О.П. Чекмарьовим.

Починаючи з 1967 р., головним напрямом наукової діяльності Валерія Леонідовича стали теоретичні й експериментальні дослідження процесів виробництва тонколистового прокату, передусім високоякісної холоднокатаної листової сталі, яку на той час не виготовляли на металургійних підприємствах країни. Результатом проведених досліджень було створення сучасного виробництва цієї продукції та її широке впровадження на низці металургійних комбінатів колишнього СРСР. Згодом В.Л. Мазур виконав значний комплекс досліджень з питань розроблення теорії і технології високошвидкісного прокатування жерсті на безперервних прокатних станах. Разом зі своїми учнями і послідовниками вчений розроблює математичні моделі процесів листового прокатування на різних станах, алгоритми розрахунку напружено-деформованого стану рулонів холоднокатаних штаб. Він створив принципово нову теорію і запропонував узагальнену модель процесу прокатування в режимі рідинного й напіврідинного тертя, нову методологію і математичні моделі для аналізу енергосилових і кінематичних параметрів процесу прокатування й показників якості прокатуваного металу.